

T. 68a

K 1012.

asa öied.

Öma röömud, mured ma
Amaldasin lauluna.

Luuletanud

K. G. Sööt.

Tartus.

Trükitud N. Grenzsteini trükitojas.
1890.

Kasa õied.

Ona rõõmud, mured ma
Avaldajin lauluna.

Luuletanud

K. G. Süt.

SIG. SOC. STUD.
ESTONORUM.

Carlus.

Trükitud A. Grenzsteini trükitojas.
1890.

Дозволено Цензурою. Дерптъ 6 Октября 1889 г.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiiviraamatukogu

22365

I.

Soov uueks aastaks.

Sooja soovi sõna, sõna,
Sõna lõbusamal lool,
Wende ustele sa jõua
Tasa mahedamal wool.

Uuel aastal iga wenda,
Iga õde ternita,
Roibu tiivabella lenda
Rahu lille puistama!

Isad, teie ettevõtte
Käigu õnnistuse teed,
Hellad emad, saage kätte
Late kullasemad teed!

Peiu, särafilma sõnul
Kõnni kaunikese käel,
Kõnni kosutuse mõnul
Ornal armastuse wäel!

Neidu pruudi pärjal ehi,
Aasta uus, nii hellaste,
Kõõmu roosidega lehi,
Saada õitswalt õnnele!

Käi sa kindlal õnnesammul,
Miuu kallis isamaa,
Rända raugematal rammul,
Leia krooni kulbasta!

Uue aasta soov.

Jaeva tähed, meile uuel aastal
Särate nii lahke paistega,
Andke märki, et me ette aimaks,
Kuidas uuel ajal rännata.

Mööda läinud wana aasta tunnid,
Mõnda südant täitnud leinaga,
Mõnda paisutanud lootusega,
Mõnda fängitanud magama.

Kõrgem wõimus, kingi meile kindlust,
Et wõiks raskufeta rännata!
Ole juhiks meile meie sammul,
Kosuta meid waitse troostiga!

Lase paraneda wanad haawad,
Wanad wead wõta siluda,
Kanna walge ette sala kurjus,
Kus ta warjus wiibib wandega.

Wõiks me ühenduses ilka käia,
Oleme ju ühed wõitlejad!
Ühed sihid seislu meie filmas,
Mis meid ühel ilul kroonivad!

Ja kus woorus nõuab edu-sõudu,
Sealla lille lehed tõuske, tärlage,
Kaunistage Eesti mehe kulmu,
Kuna koit tal selgib idasfe.

Waenulistele wendadese.

(„Diewikus“ 1888 a. aunuhinna wääriliseks arwatud.)

Wennamehed, Eesti ema pojad,
Andkem laed teine teisele,
Chitagem ühenduse kofad
Seadgem rahulipud ülesse!

Ei see läe, kui weli wihtab wendo,
Waenu mööga tõmbab tupesta:
Siis ta häwitab ju ise enda,
Sunnib sugulase surema.

Wennad, kuulge! Meie talu rajal,
Wähe maad mu isa warikast,
Seisnud tore talu wanal ajal,
Milles rohkest olnud warandust.

Sellel talul olnud täied salwed,
Täied küünid, — kuhjad heinamaal;
Puudufeta mööda läinud talwed,
Käda pole tuntud milgil aal.

Kui seal aga isa ära suri,
Ajus tüli — taplus talusse:
Weli oli wenna wasta kuri,
Tahtis walitfusta omale.

Tülis läksid mööda kuud ja päewad,
Lepitust ei olnud lootagi;
Tööd ja talitused kõrwa jäiwad,
Kusja wihawaenus elati. — —

Nääd on wennad wälja läinud talust,
Talu ise ka ju kadunud;
Minult aherwars weel paistab salust,
Ragu õhwardajaks jäetud.

Wahel nähitse seal lahtet lindu
Nset wõtrat aherwarre peal,
Nga kurbdus rõhub tema rindu,
Gale, kaebaw hellakehe heal.

Talu põldgi seisab harimata,
Mittmel wiisil ära jautud:
Ofalt mõisale kui karjarado,
Ofalt metsaks, söödiks muutunud. —

Waatkem, sõbrad, nõnda oli lugu
Waenuliste wende taluga,
Nõnda kadus nende selts ja sugu,
Et ei midagi neist kuulda saa.

Nõnda tõest terwe rahwas kaub,
Kui ta pojad end ei ühenda,
Nõnda unustusesse kord waub
Kõik, mis enne hõiskas õnnella.

Sellep, wennad, Gesti ema pojad,
Andkem käed teine teisele,
Ghitagem ühenduse kofjad,
Seadgem rahulipud ülesse!

Ei see läe, kui weli wihtab wenda,
Waenu mõõga tõmbab tupesta:
Siis ta häwitab ju iseenda,
Sunnib sugulase surema.

P ä i k e.

Hiilgas päike ilulla
Hilmariise wõlwilla,
Wabasteles merd ja maid,
Lilled jälle õilmed said.

Kulm, mis murest olnud märg,
Seda lehtis lille pärg,
Armul tuffus õnnis rind,
Pehmel tuulel heljus lind.

Mis kord hõiskas Looja auul,
Oli ainus rõõmulaul,
Kõik, mis päike ilma löi,
Tuhatkordist tänu tõi.

Waimu-päike, walgusta
Igal pool ka isamaa!
Oh, kuis tahan sulle hiis
Laulda nii et tajab hiis!

Waike palwe.

Kusja kaunil kingu rinnal
Kaswab kase metsake,
Seal on minu kiigekohta,
Seal mu kodu kullane.

Ei seal waewata küll kaldu
Wilja saaki salwesse,
Ei seal tundmata küll ole
Leina healed minule.

Uga stiikli, oh kui kallis,
Oh kui armas mulle ta!
Waikses palwes tõstan läed
Üles taewa poole ma:

Jesand, wõta õnnistada
Seda kohta ilka sa!
Ta on minu õmerada,
Mulle armas otjata.

Soidulase

heinakuu 30. päewats 1886.

Kusja Emajõe ladus laene
Kaunil kalda kaarel kiituneb,
Kallikese kulumult unepaene
Udu lahul woosse kiituneb;
Kus mu kodu katust koidu kiire
Mahel naeratusel kullatas,
Hele walendrja päikse wiire
Kuni hälli serwa ulatas:

Sealla ööpik tafa laulu ajas,
Hõbe-heali õhtu lautas,
Taara tammik hellalt wastu kajas,
Ebahaled ära kautas;

Sealla eide lausus mulle: „Ärta,
Ööpik hiiab õues pärnapuul,
Hellakene, wirgu ja ja märta,
Kudas lindu laulab sul-a-suul!“

Ööpik hüüdis — laulis õrnal ihal,
Jmewäel põue paisutas,
Lepitas, mis enne wiibis wihal
Püha tundeid õnnel kaisutas.

Kaunis kõla kajas taewa wõlwil,
Heltis Ema kaldal ilusal,
Cesti pojad kuulsid nurme nõlwil,
Kuulsid unest ärkwal tänawal.

Neiukesed palmitasid pärgi
Andeks wõiduliste pidule,
Hüüdsid: „Soomi, sulle lähme järgi,
Kusja õnn on ärkand idule!“

Aralt astusin ma õue peale,
Tahtsin linnu laulu kuulata,
Tahtsin tunda äratuse heale,
Nagu eit mul käsks armuga.

Ja ma kuulsin mahedamat kõla,
Õrna healt, mis hingi ühendab,
Misse heljub üle pilve õla,
Wennad isamcale pühendab.

Duſam õõpit minu lapse- meelel
Lille laane ette kujutas,
Aratas mind kuninglikul keesel,
Waimu õnne- heljul ujutas.

Eite kiitis mulle laulu mõnu,
Eite häädis mulle hellaste:
„Õõpit salmib kosutuse sõnu,
Ehib sihti paleusele.“

Nüüd on eidekene halliks läinud,
Mina sammun mehe radabel,
Eesi pinnal priiduspäike käinud,
Nafab ehitanud hiilguſel.

Nüüd on linnukene puhkust nõudnud,
Igatſenud waitſe wilule,
Nüüd ta, hellakene, randa jõudnud,
Rusſa kroonid antaks ilule.

Aga eite, ei ta us'u taha,
Kui tal ütlen: „Õõpit puhkab nüüd.“
Pisar weereb temal laugelt maha,
Wastab: „Kõlama jääb lauluhüüd!“

Taſa kohin kostab kase harjul:
„Kõlama jääb lahke lauluhüüd:
Linnukene, wiibi waitſel warjul —
Koidula, ja puhka rahus nüüd!“

Minu wenda kutsus Keiser ...

Minu wenda kutsus Keiser —
Tema lahtus keſkõõ aal,
Ihm nii tuuline ja pime,
Walgud wehſſid pilwe raal.

Wend, oh mine! õnn ſull' kaasa!
Ole waper, õiglane,
Õpi kätte, mis on tarwis,
Mis ſult ial nõutakse!

Kui on kurjus — taewas hoidku —
Lahti peasnud lütkeſta,
Kui on wõderad wäed mäſſul,
Appi hüiab isamaa:

Küll ſiis ſellel pimel ajal
Keiser kutsub mindgi ka,
Küll ep ſiis ſind, wennakene,
Wõin ma sõjas tereta.

Sõjas on meil ühed ſihid,
Kaitſelapsſeks isamaa,
Sõjas on meil ühed ſoowid,
Ühed tunded rinnasſa.

Seal on üks meil püks ja piiki,
Seal on üks meil weremäng!
Seal meid ühes wasta wõtab
Rahurikas mullasäng.

Sõja ajal.

Isamaa kutsub mind, isamaa hüüab,
Isamaa tarvitab väge ja nõuu,
Isamaa waenlasi wäärata püiab:
Laske, tall pühendan nooruse jõuu!

Siduge ranits mul kindlaste selga,
Andke mul sinel ja solbati müts!
Andke ka püks, — ja waenlane, pelga!
Sellega tehtaks su püüdele ots!

Tagane isamaa ilusast rajast,
Tagane pühama hiiede seest!
Tea, et walgustud priiuse kojast
Wastafeks leiab ja mõnusat meest!

Kes wõib mind keelata, küttesse kõita,
Tagasi hoida, kui annan ma tulb!
Tormiga tahan ma waenlase wõita,
Nõuda, et prii olgu isamaa muld!

Isamaa kutsub mind, isamaa hüüab,
Isamaa tarvitab väge ja nõuu,
Isamaa waenlasi wäärata püiab:
Isamaal' pühendan nooruse jõuu.

Wana laul.

See waade on tume ja wanuse läige
Su hiilgendab pleekinud juuksete peal,
Ei edene aste, ei kiirene käige,
Ei terwita hõiskajat enam mu heal.

Ei enam wõi mõõka ma pidada pihus,
Ei waenlasel wastata wõitluse wäes.
Ei endine tugewus ela mu ihus,
Ei mehine mõnusus ole mu käes.

Kuid pojuke, tärkanud priiuse wõja,
Eks kindel su käsi ja julge su jalg!
Wii isamaa alteril' nooruse oja,
Kui langedgi põrmu, kui kahwatab palg!

Löö maha, kes waenlane isamaa rajal,
Löö maha, kes waritseb merel ja maal
Ja ärata, waimusta helkiwal kaval
Ka wenda, kes uinub weel wõitluse aal!

Ja langed ja wõideldes wahedal raul,
Siis õrnaste katab sind isamaa hõlm,
Siis raugen ma hõifates auusama haul
Ja tänades niiskeneb mõnigi film.

II.

Kuidas ma luuletan.

Kullakene, istu minu ligi:
Täna luuletada tahan ma,
Anna oma käsi minu kätte,
Siis on laule minul lõpmata!

Kuldne andis kätte ja ütles hellalt:
„Laula jellest, mis mu püues keeb.“
Ei ma küsinud, mis on ta püues,
Mis ta mulle laulu siis teeb.

Tema käsi õrnalt wärisedes
Ütles mulle seda isegi.
Wõtsin sulle kätte, kirjutasin —
Kirjutasin tema tundmüsi.

Ja mu laulukene — minu prohwet —
Mis ta ilmutas mu silma ees?
Õigaw tuli — armutuli, walu,
Imeline igatsus ta sees. —

Mis nii wiga on siis luuletada,
Kui ta käsi telegrammiks mul;
Nii ma laulaksin kas aastad läbi,
Laulaks päikse weerul, koidikul.

Mu mõrsja.

Kui on päewatöö ju lõpetatud,
Päike taewa serwal punamas,
Waiksus wiibib juba mäel ja orul,
Minult ööpik hääb toomingas:

Näen mõndgi paari tänawates
Käsitäes käiwa lustilla,
Kuulen hella naeru, taha sõnu,
Kuidas peiu räägib mõrsjaga.

Las' nad käia, rõõmsad noored sõbrad,
Las' nad lõbu leida armulla,
Ei ma kade ole nende üle,
Et ma ise küll ei käia saa.

Mina istun waikse kafe warju
Dma kallistatud mõrsjaga,
Sest ma tean, et tema ihtab waikust,
Tahab lahus olla ilmasta.

Seal ma jutustan tal omad rõõmud,
Omad kurwastused kibedad,
Ja ta trööstib mind nii hellal healel,
Waigistab mu rinda tuskawat.

Minu mõrsjo, kes mu rinnal wiibib,
Du mu kannel kuldakeeltega,
Temale ma olen pühenanud
Dma rõõmud, walud lõpmata.

Oota weel!

Jänawu on wäga halwad ajad:

Wähe raha, aga palju tööd, —
Enne päewa üles, peale päewa woodi,
Sagedaste ülewal ka ööd.

Minu mõrsja pahane mu peale,
Et ei teda hõlma wõtta saa.
Wahel peab ootma mitu päewa,
Mitu õhtat päris asjata.

Oh mu mõrsjake — mu lahke luule —
Oled ootanud, siis oota weel:
Jõuab lõpule lord töö, siis tule!
Küll siis hõlmdma peab kandli keel!

Laps.

A. Petõfi järele.

Hällis nutab lapsukene,
Hälli ees on hoidija —
Suisutab nii pehmel healel
Lapsukese magama.

Minu walulaps on mure,
Walwab põnes rahuta:
Laulu teen tal laulu peale —
Lauluga ta uinub ka.

III.

Walu, arm ja laulud.

Walu, arm ja laulud
Wõhes ilma sees,
Walu, arm ja laulud
Minu südames.

Arm end waluks muutis
Põuel palawal,
Kui mu kullakene
Siiga tegi tal.

Laul kui kullakene
Kurwalt helises,
Kui mu waesl rinnal
Walu ligines.

Mannise kostuseks.

Mannikene, ütlesid mul eila:
„Kaaalu ae! laula mulle ka,
Laula mulle ainuteigi rida,
Mida omaks wõiksin nimeta.“

Miks ei laula! Laulan liialtegi,
Terwe ilma põiman lauluks ma,
Kuid — oh, Manni, kes sa ise luule —
Hadet anna mulle lauluks ja.

Minus helde armupill su silmast
Annab luuletusi lõpmata,
Minus muju sinu roosi-huultelt
Paneb kandle keeled kõlama.

Mannikene, mis ja veel fiis ootab!
Baata mulle lahkest filmasse!
Anna mulle muju, tee mu lauljaks,
Tee mu laululinnuks omale!

Oh, kuis fiis ma alles hüüdma hakkaks,
Kuidas fiis mu kannel heliseks!
Siis ma laulaks põrmu-põue taewaks,
Laulaks inimesed inglideks.

Aga sind ma, mahe Mannikene,
Seats laulul nende kuningaks.
Sulle laulaks kõik, mis kallis, armas,
Mis su hella hinge ülendaks.

Nõel.

Neiukene särafilma,
Neiu lahke naerukas,
Pistis mulle õie rinda,
Nõelaga ta kinnitas.

Nõel ei olnud poolest tollist
Näha pikem sugugi,
Kuid ma tunnen, ots on puutnud
Südamesse ometi.

Siele näüd närtisind ära,
Nõel, see kadund kuue seest,
Aga haav ei kau ära,
Walus haav mu südamest.

Malemäng.

Kila oli naabri Juku
Meitel oma õega.
Tema õde imehästi
Mõistab malet mängida.

Jukul poisil kena õde,
Neiuke kui linnuke,
Mängis m'uga, wõitis minda,
„Andis tulda“ südiste.

Et on naabri Juku õde
„Tulda“ annud südiste,
Seda alles täna tunnen —
Süda läinud lõkkele.

Tõstne nõuu.

Kuule, süda, kuri süda,
Miks ja walutab mu sees?
Küüd on meil ju rahukohtud, —
Tule, seisja kohtu ees.

Ei ma naljata, ei naera —
Õde meelel räägin ma:
Kui sa rahu mind ei jäta,
Raeban kohtu korraga!

Sellep mõtle, wana wennas,
Kuidas oma asju aad:
Kohtutel on laiad ukseid,
Aga naljalt wälja saad.

Asjata.

Miks nii terawaste
Baatad, neiuke,
Püiad armupillu
Saata südame?

Asjata see päie
Sinul koguni.
Meiu, ei mul südant
Ühes olegi:

Süda seisab kodus
Kullakese käes,
Kes nii hellalt hoiab
Teda armu wäes.

Tahab minu südant
Sina pärida,
Siis mu kullakesta
Pead paluma.

Aga seegi katse
Oleks asjata:
Ei mu südant ial
Tema käest saa.

Suub ja süda.

Olgu mu kuub küll lihtne,
Olgu jämest riidest ta —
Helmi armastab mind ikka
Nagu teegi ilmaisa.

Ei ta kuue peale waata
Kuue headust soowi ta:
Aga kuue all mu süda,
See peab hea mul olema.

Kullakene — kewade.

Kullakene tuli kodu,
Kui meil loitis kewade,
Kullakene süütas põue
Armu koidul lõkkele.

Kewade nüüd ära läinud,
Sügis sammub õuesse. —
Ära sa mind maha jäta,
Kullake — mu kewadel!

S o i t.

Kullakarva koidu kuma
Mõlemad me waatsime,
Mis kui leekiw tulemeri
Jdas tõusis ülesse.

Imestades kava, kava
Tema kõrwal seisin ma . . .
Süda tundis ka kui leeki,
Rippus püues põlema . . .

Leegite on jäänud rinda,
Ei ta sealt ei tagane:
Eluaja meeles pean,
Ruidas tõusis koidute.

W ä l k.

Wehi, wehi, walgutene,
Pilwi walgusta!
Ei ma kava enam näinud
Sind nii särama.

Ei sind kava enam wõinud
Imestada ma:
Wehi, wehi, walgutene,
Pilwi walgusta!

Neiukene seisab mõttes —
Üles waatab ta;
Waatab üles, waatab alla,
Minu peale ka . . .

Wahi, wahi, neiukene
Sõstrafilmine!

Waata, kuhu ial tahad,
Wahi, neiu!

Oh, kui kullaliselt särab
Tuli pilwilla!
Wehi, wehi, walgutene,
Pilwi walgusta!

P e t e t u d.

Minu läts hästist selgets,
Nagu naeratas —

Arwasin, et Anna
Wistist tulemas

Jooksin õue peale
Kõhe waatama —
Tahtsin oma Annat
Hõistes tereta.

Petetud ma aga
Olin uneste:
Ei see olnud Anna —
Oli päikene.

Minu süda lufus on.
"Minu süda lufus on!"
"Ätlesid ja mulle.

Olgu lufus, kui ta on,
Olgu, nagu ätled.

Alga wõti, hellake,
Anna minu hoolde —
Tahan hoida, et ei saa
Keegi teda kätte.

P ä ä s t j a.

Min palawiku töbes
Zuba mitu nädalat,
Jõin küll rohtu kümnet seltsi,
Kuid sest polnud aitajat.

Wiimaks wõtsin härdal healel
Siwahannust paluda,
Saatsin surma trooni ette
Kaebe sõnad sõudema :

„Siwahannus, kallikene,
Jäta mind weel elama!
Mul on mõrsja, kes mu kaafas
Wiibib õnneliseana.

Ta on õrn mind armastama,
Dotab ainult õnne ees,
Peidab sa mind mulla pöue,
Sureb tema filmawees.“

Siwahannus, lahke wana,
Kuulas, ja siis ütles ta :
„Surman siiu mõrsja seega,
Noh, siis jää weel elama!“

Tänutähets armukese
Wõtsin hõlma, andsin suud,
Silmad jooksid keelamata,
Nutsin ega mõistnud muud.

Surmaingel kade minu peale.

Surmaingel kade minu peale,
Et mul õrn ja hea neiuke;
Kawalalt ta waatab, kus ma wiibin —
Tahab minu Annat omale.

Täna õõsel, kui mu Anna magas,
Lendas kuri ingel toasse,
Puudutas ta roosilisi huuli,
Ja siis läks kui waras eemale.

Nüüd on Annakene haigeks jäänud,
Wõitleb töbewoodis surmaga . . .
Oh, kui wõiksin, oh, kui surm mind tahaks --
Tema eest ma soowiks sureda! . . .

* * *

Kui ka surebgi mu kallis Anna,
Surmal pole wõitu ometi :
Minu Annake, kes truu ja kindel,
Armastab mind hauas edasi.

Sündimise päewa kingitus.

Täna pihitsen ma kiigepidu,
Täna üllirõõmus olen ma,
Täna sain ma lahkeks armu täheks
Mõne kingituse ilusa.

Selmitene kavalaste, targu,
Mõistab kingitusi walida.
Tema tahtis mulle nõela kinki,
Nõela terawa kui ohaka.

Selmi, ära kingi terariistu,
Olgugi, et kullasti tehtud nad:
Südames mul isegi ju haawu,
Mis on küllalt juba walusad.

Kingi mulle oma hea süda,
Terariist sa wõta tagasi,
Siis mul paranewad wanad haawad,
Uusi tule juurde ühtegi.

Ohwri tuli.

Sinu põues põleb
Hele tulufe,
Saadab leegid üles
Kuni palgesse.

Tuli põleb põues,
Seda tean ma,
Tean, et ta hõõgab
Nabli ohvrina.

Uga see on warjul
Minu waese eest,
Kellele see ohwer
Tõuseb põue seest.

Kes on sinu jumal,
Nägus neiuke?
Kellele sa ohwrit
Saadab ülesse?

Õ o s e l.

Näüü taewast katab pime wari,
Ja pime wari katab maad;
Näüü une hõlmas tähte kari,
Näüü une hõlmas koidu raad . . .

Mu süda kurb, ma waatan üles
Ja otsin tähte wõlwilla,
Kuid tähefene pilwe süles,
Ei wasta mulle waatega . . .

Nii otsisin ka sinu filmas
Ma õnneläiget asjata,
Nii õrnas igatsuse ilmas
Ma ihtasin, mis wõimata.

Sa tahad mängida.

Sa tahad mängida mu südamega,
Just nagu kurni lüüaks wainulla,
Sa tahad haawu luua, walu teha,
Sa püüad armu idu surmata.

Ma seni aani tundsin sind kui inglit,
Kes aina headust mõistis soowida;
Noh, olgu siis, — eht on ka seegi hea,
Et hellalt hoitud idu surmad ja.

Waat', siin mu rinna sees mu arm, mu walu,
Sa häwita ja surma dieeti!
Kes palju olen jõudnud kannatada,
Küll jõuan kannatada sedagi.

Sõ r m u s.

A. W. Kõrkowi järel.

Minu sõrmus kullane
Rõõmuis, waraks minule,
Armu hind — sa imene,
Waata mulle filmasse!

Kui on kurb ta lauluwiis,
Tumedaks ja mine siis;
On ta rõõmus — sära ja
Sära kalliskiwina!

Unustab ta aga mind,
Hkab teisi tema rind —
Siis, mu kuldne sõrmus sa,
Mustaks mine sõena!

Maha jäetud.

Mõeras neiu, kas sul hale minust,
Et nitüd maha jäetud, äkki ma?
Sinu filmad nagu koidu tähed
Piltiwad mind kurba ärata.

Silmad, sätenawad elutuled!
Äratage mind siis uuesti!
Tahan uusi tähti tunda saada,
Kurbdust unustada otsani.

L u m i.

Lumi õues,
Lumi põues
Külma kattega.
Õues sadab vaikelt taseft lund,
Minu põues aga teifem fund:
Seal on maru, möll ja tuiß ja tuul —
Kadund päiksepaiste — lusti luul.

Lumi õues,
Lumi põues
Külma kattega.
Õues algab röömuline sõit,
Minu põues aga furmal wõit:
Kõit, mis õitfes, lehkas armu wäel,
Kadund häwitufe karmil kael.

M a t u s.

Naabri pere priste poega
Nära furnud noores eas
Matusrahwas sõitwad mööda,
Leinalised pitas reas.

Naabri pere-poega matab
Terwe wald kui ainus mees.
Mul kui piiri peremehel
Kohus kaita nende ees.

Uga, miks ma muid siis matan,
Wõeraid leinan filmamees —
Minul enesel on matus,
Matus oma rinna fees.

Süda ammugi ju haige,
Wõitleb furma waluga,
Wõib eht täna, homme juba
Haua hõlma langeda.

Las' nad minna, las' nad matta,
Sõita ees, kes tahes mees —
Minul enesel on matus,
Matus oma rinna fees.

M a d u.

Mu põues on kihwtine madu,
Kes otsata waewa mul teeb,
Ja süda kui walude ladu,
Ta ohtab ja waludest teeb.

Kas käin mina kallas eht linnas,
Kas kõnnin ma kodusel teel,
See madu on ikka mu rinnas,
Mind nõelab ta kihwtine keel.

Kui pimegi walitseb õues
Ja rahus on uinumas ilm —
Weel madu on uneta põues
Ja pisaril walwab mu film.

See madu, kel põues on afe,
Dn kadedus; tead sa nüüd?
Et elada mind ta ei lase,
Dn, kuldne, mu kuldne, su süüd.

Pilwedele.

J. J. Honeggeri järele.

Pilwed, kes sõuata ülewl kõrgel,
Urge nii tõtte!
Annan teil' mõnusa koorma siit kaasa,
Ühes ta wõtte!

Annan teil' kaasa mu wagusa walu,
Piina mu põuest;
Kandke ta kaugele tähtede taha
Siit-ilma õuest!

Kallake marus ja möllus ta merde
Laenete sülle!
Suur on see haud ja wahutaw woog
Walwab ta üle . . .

* * *

Jämedad pisarad kukkusid maha —
Wastust ei keegi mul annud;
Dotmata edasi sõudsimad pilwed —
Kurbdust nad ära ei kannud.

Ainus troost.

Minu põues haavad
Illa uueste
Lõõwad jälle lahti
Uue walule.

Illa jälle nooled
Teda puutumad,
Nooled kihwtiisid,
Üliwalusad.

Ara küsi, kallis,
Mis mind kurwastas —
Ilmas sõbrust, waenlust
Küllalt haawamas.

Peakfin ta ilmal'
Awaldama ma,
Mis mu põue põhjas
Kihab waluna :

Saats siis ainult naeru
Dsaks enesel,
Naeru — uusi haawu
Baesel' südamel'.

Sellep' südamesse,
Walu, tagane:
D m a s rinnas ase
D m a walule!

See, kes kõrgel troonil
Saatusi juhatab,
See mu walu näeb,
Demast aru saab.

See mu kilp, mu kalju,
See mu lootus-tiib:
See mu laewakeste
Rahuranda wiib.

Seal majas hele walgus.

H. Heine järel.

Seal majas hele walgus,
Nad pidu peawad.
Ma akna ligi näen
Üht kaju tumedat.

Ei näe sa mind, siin pime,
Siin seisab äksinda,
Ja wähem wõid weel näha
Mu pime südant ja.

Mu süda armul õhleb
Ja lõhleb waluga,
Ta lõhleb, kuid ei sina
Ta haawu näha saa.

S o m m i k.

Terwe pika õõ ma nutsin
Sängi serwal waluga:
Süda tuhat haawadella
Lahkis rinnas lõhkeda.

Pime õõ ei toonud troosti,
Kuiwatanud pisara —
Niisus lootuse mult wiimse,
Wiimse rahu rinnasta.

Nüüd on hommit — taewa serwal
Kerkib kumaw koiduke;
Nüüd on hommit — põue põhjast
Lahkub walu wihane.

Tere tulemast, sa walgus!
Mida ammu ootsin ma.
Sa tood troosti, sa tood rahu,
Kuiwatad mu pisara.

Tere tulemast, mu neiu,
Sind näen jälle uueste!
Sa mu hommit, sa mu walgus,
Sa mu kumaw koiduke.

Oh!

Kui mesilind haawas mu kae,
Siis paistetas illes ta,
Mu eideke, hellake, kattis
Siis haawa mullaga.

Mu süda on haawatud, haige
Ja walutab otsata.
Oh, eideke, hellake, kata
Sa teba mullaga!

Seedu laulu järele.

Ohk sa küll.

Ohk sa küll mull' walu teinud,
Haawu lõõnud otsata,
Ei wõi siiski unustada
Ega meelest lasta sind.

Ilka jälle armu fundi
Aratad mu rinnas sa,
Kord kui paludes, kui nuttes,
Kord kui meelitades mind.

IV.

Kewadisel hommikul.

Jdapool kuldane wäraw
Kwab end ilulla säraw,
Kumendab taewane kaar.
Päike, ta kuulutab wõitu,
Läkitab hiilgawat loitu,
Taganeb pilwede saar.

Udude õrnuke ebe
Kreneb orus kui hõbe:
Õht teda ülesse wiib.
Mähedalt naeratab sina
Wõlwil, kui õilmisja lina,
Wirwendab walguse tiib.

Due end ehiv ja wäli,
Waarawal laenete säli
Lusti ja lõbusust täis.
Noorele päewale õnne
Soomitab lindude kõne,
Lillek'je wirgunud õis.

Arka ka, süda, mu põues,
Arka, kui kewade õues,
Arka ja nooruse aal!
Laulule awa end, huule,
Suvine lõbusam luule,
Slutse isamaa raal!

Weike lillesaul.

Kõla, weike laulute
Kõbe healil õhusse!
Helise nii hellaste
Wagufale wainule!

Wainul lehtab lilleke,
Kes sind ootab õitele:
Teda weike laulute
Hälliteleb unele.

Õ h t u l.

Lilleke nõud uinub niidu nõlwil,
Uneingel annab talle suud,
Tähed fätendamad taewa nõlwil,
Kerged õhupilwed piirwad kuud.

Minu waim nõud lendab palwe suunil
Üles wabaduse wallasse,
Püiab unustada waitfel tunnil
Kõik, mis koormaks oli temale.

Jää rahule.

Kuula, kuidas nurme nõlvil
Kõlab üfsit linnulaul!
Näma, kuidas taewa võlvil
Waiksus viibib looja aul.

Wabasta ka sina waimu
Ragu üfsit linnute.
Unusta kõik paha laimu,
Unusta ... jää rahule ...

V.

Laula, lapsuke.

Lapsuke, mu kallike,
Laula lahkestest:
Koidurikas kewade
Kumab sinule

Sinu tee on lillene
Igal sammul weel,
Sulle kaswab kannike
Waiksel waimu teel.

Sind weel lahke linnute
Hätiab mängule,
Siidi siimul sirgute
Wõsa wilusse.

Laula fest, mu lapsuke,
Illa lahkestest,
Kuni kene kewade
Kumab sinule.

Kannike ja poisike.

"Kannite, mu kallite,
Meda wiin ma sind."
Kanni kostis: Poisike,
Jäta siia mind.

Siin mul halja aasa peal
Parem filmapilk:
Päewal kosutab mind õht,
Döfel kastetilk.

"Kõik, mis soowid, hellake,
Leiad aiaft ka:
Suwe õhku, kastet sul
Tahan anda ma."

Annad kõik, kuid õnne sa
Küsiub ometi:
Ei mu kodu ial sa
Anna tagasi.

Hoffmann von Fallerslebeni järel.

Lapsel paljad jalad.

Lapsel paljad jalad,
Jookseb lume sees;
Ei ta külmaft hooli,
Kui ka filmad wees.

Lapsel paljad jalad,
Jookseb lume sees —
Tema teab, et isa
Waene saunamees;

Uimab, et ta kanna
Peab weel kätima uui,
Kuni ise saapad
Teenib wiimati.

Tema jookseb, mängib,
Kii et lumi keeb —
Ei ta küsi isalt,
Kunas saapad teeb,

Seft ta teab, et isa
Waene saunamees,
Kesje leiba teenib
Pälehigi sees.

Seinajad.

Ma mängisin võsa varjus
Mu kannelt kurbaste,
Ei teadnud, et üks karjus
Mind kuulab hoolfaste:

„Mu õde suri ära,
Mu weike õeke,
Ta oli ainus wara
Siin ilmas minule.

Näkk woolab silmist wesi
Mul ilma püfita,
Ei keegi minu küssi,
Miks noorelt nutan ma.

Ma leinan, nutan kuni
Mind kutsub mulla pind:
Seal magus surma uni,
Seal õde ootab mind.“ —

Nii mängisin, ja laugelt
Mind karjus kuulatas, —
Ma nägin, et ta laugelt
Ka nuttu kuiwatas.

Leib.

U. Petõfi järele.

Mitspärast leiba hool, oh ema,
Sul ilma aegu muret tõi?
See wõib ju olla, wõersil käies
Su poega toidab wahest sai.

Sa anna mulle leiba, ema,
Nii must kui tahes olgu ta:
Su juures sõkel-leib on parem,
Kui mujal sai, mis maitset ma.

Ilus ja ilusam.

Fidekene, hellakene,
Oh, mu armas eideke!
Kas sa nägid pätkke ilu,
Kui ta tõusis ülesse?

Kas sa nägid, kuis ta tertsis
Zmelise hülgega,
Kuidas uinunewa ilma
Aratas ta elama!

Oh, kui ilus oli taewas,
Oh, kui ilus ilmamaa!
Kõik, mis ärkas, kõik, mis märkas,
Tahkis päikest tereta.

Eidekene, hellakene,
Oh, mu armas eideke!
Aga kaunimalt weel päike
Weeris alla loodele.

Tema kadus ... loodus waitis ...
Täheb tõusid särama, —
Oh, kui õnnis, oh, kui armas
Tähte silma waadata!

· Oma sõbrakese kõrwal
Istsin lehtla warjus ma,
Tundsin taewa tähe sära
Oma põue põhjas ka.

Eidekene, hellakene,
Oh, mu armas eideke!
Si ma tähe ilufuista
Unusta küll ialgi!

Isa salus.

Õekene, kuula, ööpik hääb,
Kuula weel, kuis kõlab armas lauluwiis.
Sügis lindu waigistada püüab,
Warsti leinama jäeb kallis Cesti hiis.

Meie aasalt kaub lillesära,
Lahket linnukest ei enam kosuta,
Tema ihkab õisi — lendab ära:
Wõersil ammu ootab teda parem maa.

Õde, hellakene, kuula lindu,
Kuula, kuni ise ka weel elad siin, —
Msub armu leegite su rindu,
Küll siis wõeras ütleb: „Sind ma omaks wiin!“

Sa läed ära, ei jä isa salus
Laululinnu healt siis enam kuulda saa:
Ise wiisid walitsewad wõeras talus,
Isejagused on laulud wõersilla.

Vanamehe laul.

A. W. Koltjowi järel.

Hobu selga hüppan,
Sõidan kiireste,
Sõidan nagu kottas
Lendab õhuteel . . .

Üle maa ja mere
Rauge rannale:
Kätte tahan püüda
Dma nooruse.

Ennast ehin mina
Ragu ennegi,
Tahan võrgutada
Mõndgi sõdant weel.

Aga oh, ei leia
Minewiku teed!
Väikene ei tõuse
Shtul ialgi!

VI.

Ülespoole.

Hullapõrmust pilve poole
Tõuswad taimed ülesse,
Sest et sealta vihmawoole
Tuleb alla, märjake.

Kõrgelt mõlwiit kuldne päike
Saadab kiiri säravaid,
Kõrguselta hele äike
Balmib teri tuumakaid.

Ülespoole uduõhust
Heljub lauldes linnuke,
Jhtab sellest oru õhust,
Nimab kõrgel priiuse.

Kui sul kurjad waenuwäed
Gingerahu rikuvad,
Siis sa waiksel tunnil käed
Ülespoole sirutad:

Sealt sa leiad uuesti jõudu
Araraugend rammule,
Leiad elulaewal jõudu,
Et saaks rahurannale.

M u r e.

Iwan Nikitini järelse.

Pabidas walmistas sügawa hõua . . .
Elu, mu elu, sa kurdad ju kaua!
Elu nii ohtlik, kes kannatand palju,
Elu kui sügis, mis tormine, walju,
Raske on tõeste su ilmene käik —
Warsti, jah warsti on kustund su läik.

Eure — ei woola siis pisarad enam:
Tammepuust kirstute tehtaks sull' kenam,
Mullapind katab siis wäsinud meest —
Lahkus üks ainus siit seltslifest keest:
Minuke, kessel ei leinajat siin,
Kessel on saatjaks ta walu ja piin!

Kuula — kuis heliseb imelik laul,
Kuula — kuis kajab ta õnne de auul!
Waata — seal sinise kõrguse alla
Keerleb üks lõõbe, muredest walla! . . .
Waiki, oh elu, kel otjata piin —
Laulud ka sinuga waikivad siin!

Linnukesele.

Pinnukene, alles hilja
Pesast wälja läksid sa,
Alles hilja usaldasid
Heale ilu kuuluta.

Ja nüüd juba mangis istud
Ilma wabaduseta,
Sulud rõõmu healed rindu
Wahetades waluga.

Oh, mu linnuke, ei enam
Keerle taewa poole sa,
Ei sa enam armu õnne,
Noorusilu ülenda.

Seni kurdad kitsas puuris,
Kuni uinud unesse,
Kuni wiimne heale helin
Kurwalt kustub hünkele.

S u n t e.

Kulbne kuu, sa kõrgel kumad,
Waatab alla waikseste,
Waatab, kussa õnnetumad
Kumardawad põrmusse.

Sulle selgis mõni häda
Walu pisaratena,
Mõnda muret suutis süda
Minult sulle kaebada.

Mõni langes surma sängi
Lehe kombel lennates,
Mõnda õnnelista mängi
Jättis noorus leinates.

Aga kuu, sa kõrgel kumad,
Waatab alla waikseste,
Waikseste, kui õnnetumad
Kumardawad põrmusse.

W i h m a l e.

Sada, sada, wihamatene,
Sada sahinal!
Wehi, wehi, walgutene,
Tulel leelival!

Praegu jäänunud aasad,
Jänub põllumaa:
Sada, sada, wihamatene,
Meid sa niisuta!

Minu isa põllukene
Wihma ootab ka:
Õua sinna, pilwefene,
Teda niisuta!

Aga wäle walgutene
Pilwe piirilla,
Ole ettemaatlik sina
Oma noolega.

Minu isa koplis kaswab
Kase metsake;
Ara puutu seda metsa,
Kulla walgute!

Ära puutu isamaa —
Ta on pühkam paik;
Jõuab sinna, ole mõistlik,
Mine mööda wail.

Aga kallid pilwefene,
Sina seisata —
Jsa põlbu, wihamatene,
Hästi niisuta.

Kalju.

Sermontowi järele.

Pilwefene õhtul rahu nõudis,
Langes taha kalju rinnale,
Koidu kumal edasi ta sõudis,
Seljus uue jõunga õhusse.

Kalju seisits kama kurwal tujul,
Põuest tõusis tume õhkehal,
Kuna päikse kiired kulbsel kujul
Siilgasid ta pisarate peal.

Jaew.

Paew jõuab nagu walge luif
Wee pinnal kiireste
Ja tüüri pingil hele huif:
„Laf' kää!“ kuulufse.

Nii pehmelt taha õhu sõit
Seal mängib purje all,
Uus hommik kannab lille õit,
Ja terwist wastu tall.

Tal ehab sume suweöö
Ja särab tähte laif,
Tad kannab waike wete wöö,
Tal lõbus lustilait.

Kui aga peidab taewa wõlw
End pime pilwesse,
Siis oodata on raste põlw,
Siis häda sõudjale.

Nii mõni tormilisel teel
Su langes õhwrina,
Nii mõnda järel leinab weel
Mu ilus isamaa.

VII.

Surmasõnum.

Ranna linnuke,
Laulad kurwaste,
Saadab minule
Surmasõnume.

Sõbe paadike
Siidi purjesja
Ujund kaldale
Ilma sõudjata.

Sõudja Soomesta,
Lahke luuleja,
Leidnud lainesja
Woodi wiluma.

Ranna linnuke,
Laulad kurwaste
Saadab minule
Surmasõnume.

Saige eit.

Pidete,
Kellake,
Seitis haigelt woodisje.
Pere oli põllu peal,
Kõõmsalt kõlas laulu heal:

„Lõpule,
Lõpule,
Wiljakene rutustel
Päew ju warsti õhtusja,
Wiljakene, lõpe ka!

Lõpule,
Lõpule,
Wiljakene rutustel
Wiimaks peab ikka ja
Wikati ees langema.“

Õhtule
Waikestele
Weeres wiimaks päikene.
Põllult kodu tulid nad —
Eide furnult leidsiwad.

Tõeks läinud soov.

Päike hiilgas purpurista paistel
Dhtu olalt läbi lehtede,
Kuldne kuma Ilmarise võlvil
Säras üle vaikse looduse;
Üksik lindu unelaulu löi,
Lillekene kosutusta jõi.

Kuhu sõudis väriseval sammul
Wäsiind raugakene kipi naal?
Mis ta määras täbinenud rammul?
Waikjeks puhkepaigaks dhtu aal?
— Päha sündimise paigale
Tõttas ihaldusel isake.

„Tere, õndsam talu! kallim wainu!“
Hõijas wana, kui sai sihile;
„Siin mul ärkas paleuse aimu,
Siin mul koitis hommit kuldane,
Siin ka soowin wiimse unele
Uinuda, kui tuleb tunnike!“

Waikne kohin kostis kase harjul:
„Tõtta siia, wäsiind rändaja!
Mängsid poisikesena mu warjul,
Wõid ka nüüd mu juurel puhata.“
Taati mõistis, istus rohussa,
Uinus magusaste magama. —

Taewa serwa ehtis hele eha,
Tähed paisisid hõbe hiilgusel,
Luta rammu kogus wäsiind teha,
Witbis waimu armsail nägudel;
Laulu tiinul heljus: „Sead õõh
Sul, kes päewal tegid hooltsast tööd!“

Hommit kutsus inimesi tööle,
Taimi tõusma uue ilule,
Kutsus wõitlusriika eluteele
Igaühte jälle jõudjaste —
Kuid ei kase warjus magajat
Päite ial enam äratand.

Endised wainud.

Kus lõpeb meie põllu siht
Ja meie heinamaa,
Seal algab mustem mulla siht
Ju mõisa metsaga.

Seal metsas seifab kingu peal
Pool-langend ware weel,
Mis nagu jutustaja heal
On olewiku teel.

Seal ümberringi leinab koht
Mii tähi, eluta,
Ei kasma lillele, ei roht,
Ei lindu kuule sa.

Kuid igal aastal Jaani ööl
Seal kallalt liikumist,
Seal filmab müüri warel töö!
Weel endist teulist.

On taewa ferwas ehawöö
Kui hõbe hiilgamas,
On alustanud wailne öö
Ja ilm ju puhkamas:

Eiis kutsub imeline fund
Neid hauast ülesse,
Nad unustawad surmaund
Ja lähwad warele.

Seal mitu tuhat kondifätt
On müüri kallal töö!
Üks kannab kiwa, teine wett,
Nii waißel, waißel ööl.

Seal kõnnib kühjas muru peal,
Piits peus ja wemmal wöö!,
Ja karmilt käsib tema heal
Nii waißel, waißel ööl.

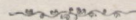
Neil kõigil ütlemata rutt,
Mis imeline näib,
Ja wahel jekka kostab nutt,
Mis hingest läbi käib.

Ja ware keskel tore laud,
Kus wahetu ajab wiin,
Ei rüütlißugu surmahaud
Wõi waigistada siin:

Siin koolja hüppab kooljaga,
Siin algab pidumäng,
Siin taetakse siidiga
Nii pehme mõrsjasäng. —

Nii kestab pidu ühel lool
Weel kaua edasi,
Nii kannab teuliste hool
Weel kiwa müürini.

Kui aga keßöö tunni aal
Teeb kutt seal oma healt,
Siis segadus on waine raal —
Nad kadund müüri pealt.

S i u.

I.

	ReketAlg.
1. Soov mees aastaks	3
2. Uue aasta soov	4
3. Naenulistele wendadele	5
4. Päike	7
5. Raitne palkve	8
6. Koitudalale	9
7. Minu wenda kutjus Keiser	11
8. Sõja ajal	12
9. Wana taat	13

II.

10. Kuidas ma luuletan	14
11. Mu mõrseja	15
12. Dota weel	16
13. Laps	16

III.

14. Walu, arm ja laulud	17
15. Mannile kostusels	17
16. Rõel	18
17. Malemäng	19
18. Tõsine nõuu	19
19. Mõjata	20
20. Kuub ja süda	21
21. Kullakene — kewade	21
22. Rott	22
23. Wälf	22
24. Petetud	23
25. Minu süda lutus on	23
26. Päästja	24
27. Surmaingel kade minu peale	25
28. Sündimise päewa kingitus	26
29. Ohwei tuli	27
30. Dõjel	28
31. Sa tahad mängida	28
32. Sõrmus	29
33. Maha jäetud	29

34.	Gumi	30
35.	Matus	31
36.	Madu	32
37.	Bilwedese	33
38.	Minus troost	34
39.	Seal majas hele walgus	35
40.	Hommit	36
41.	Dh	37
42.	Eht ja käll	37

IV.

43.	Kewadisel hommitul	38
44.	Welle killelaul	39
45.	Dhtul	39
46.	Kää rahule	40

V.

47.	Laula, lappuke	41
48.	Rannite ja poijike	42
49.	Lapsel paksad jalad	43
50.	Leinaxad	44
51.	Leib	45
52.	Mus ja hufam	45
53.	Mja salus	47
54.	Wanamehe laul	48

VI

55.	Ülespoole	49
56.	Mure	50
57.	Sinnutejele	51
58.	Kuule	52
59.	Wihmale	53
60.	Kalju	54
61.	Laew	55

VII.

62.	Surmasõnum	56
63.	Saige eit	57
64.	Tõeks läinud jaow	58
65.	Endised waimud	59

